

Univerzitet Crne Gore
Fakultet za sport i fizičko vaspitanje

Metode komuniciranja **(Mjerenje, Eksperiment, Razgovor)**

Predmet: Komunikacije u sportu

M E T O D E

1. Mjerenje i komuniciranje u sportu

2. Eksperiment i komuniciranje u sportu

3. Metoda razgovora u sportskim komunikacijama

4. Analiza sadržaja u sportskim komunikacijama

5. Komparativne metode u sportskim komunikacijama

6. Kvantne metode u sportskoj komunikaciji

7. Projektivne metode i sportsko komuniciranje

8. Metoda obrade slučajeva u sportskim komunikacijama

9. Govor tijela u sportskim komunikacijama

Mjerenje i komuniciranje u sportu

- Kada želimo izmjeriti jednu pojavu, jedan predmet, obilježje, karakteristiku ili relaciju, znači uporediti je sa srodnom pojavom, predmetom, obilježjem, karakteristikom, koja je već poznata, odnosno čije su karakteristike, koje se žele ispitivati, već poznate i utvrđene.

Postoje različiti mjerni instrumenti,
prilagođeni za ispitivanje različitih
sadržaja.

- Ova se metoda ređe koristi za istraživanja društva, zbog toga što je teško pronaći dvije srodne pojave, a posebno jednu od tih pojava, koja treba da bude mjera, odnosno unaprijed poznata.
 - Odnosno da su njene karakteristike precizno određene i da mogu poslužiti kao mjera, i da su u toj mjeri stabilne, da se u više navrata mogu iskoristiti kao mjera.

Eksperiment i komuniciranje u sportu

- Metoda naučnog istraživanja, u kojoj se pojava koja se ispituje u cjelini ili jedan njen dio posmatra, pošto se prethodno, putem dodatanih faktora, na nju djeluje, vještački se izaziva, kako bi se utvrdilo djelovanje tih novih faktora.

- Zavisno od toga - da li se cijela ispitivana populacija ili samo jedan njen dio dovodi u vještačku, ekperimentalnu situaciju, razlikuju se dvije vrste eksperimenta:

-eksperiment sa kontrolnom i

-eksperiment bez kontrolne grupe.

- Kada se primjenjuje ekperimentat sa kontrolnom grupom, populacija se dijeli na dva dijela.
- Jedan dio se stavlja u tok u prirodnim uslovima, dok se na drugi dio vrši uticaj dodatnim faktorima.

- **Ako se jave različite manifestacije između eksperimentalne i kontrolne grupe, metodom analogije se zaključuje da su dodatni faktori, preko kojih se vrši eksperiment, usloveli tu razliku u manifestaciji**
- **Ukoliko ne postoje značajnije razlike, onda ne znači da eksperiment nije uspio, već da je dodatno djelovanje bez uticaja na ispitivanu pojavu.**

Kod eksperimenta bez kontrolne grupe, pojava se u cijeloj populaciji dovodi u ekperimentalnu situaciju na taj način što se :

- **najprije izvrši kontrola djelovanja relevantnih faktora i manifestovanja pojave,**
- **a zatim se na ispitivanu pojavu djeluje dodatnim faktorima.**

- Ako je novo stanje pojave različito od stanja prije tog dodatnog djelovanja, onda je to pokazatelj o vezi između eksperimentalnih faktora i posmatrane pojave, a ako nema promjena, to je znak da dodatno djelovanje na pojavu nije relevantno za njenu manifestaciju.

- U zamjenu za eksperiment, u ispitivanju društva, problema sporta, pa i sportskih komunikacija, može se primenjivati prirodni eksperiment, kao posebna vrsta eksperimenta.

- Prirodni eksperiment, kao naučna metoda, koristi se onda kada se na pojavu ne djeluje dodatnim faktorima.
- Ona se izaziva, ali ne zbog istraživanja, već te nagle promjene nastaju prirodnim putem, spontano.

- **Na primjer**, ako se želi ispitivati manifestacija jedne pojave u ratnim uslovima, u kriznim situacijama i sl., nije potrebno izazvati rat ili kriznu situaciju, oponašati zemljotres, poplavu ili izazvati požar, već je dovoljno biti spreman i iskoristiti takve pojave i situacije, kad već one nastanu spontano, prirodnim putem.

Metoda razgovora u sportskim komunikacijama

- Sportsko komuniciranje se većinom izjednačava sa metodom razgovora, odnosno sa razgovorom, kao načinom dolaska do sportskih informacija.

- Dilema svakako ne može biti u tome da epistemološku vrijednost sportskog razgovora, pored njegove pragmatičnosti, određuje stepen zastupljenosti pravila koja važe za metodu razgovora kao naučnu metodu saznanja društvenih pojava.

- Proučavanje društva, i njegovih pojava, putem metoda razgovora, najčešće se primjenjuje u onim slučajevima i situacijama kada istraživač ne može ni na koji način da dođe u kontakt sa ispitivanom pojavom, niti je pojava ostavila neki trag.

- To je slučaj sa pojavama iz prošlosti ili sa pojavama koje su u toku, ali koje se iz nekog razloga ne mogu posmatranjem ili nekom drugom metodom proučavati.
- U takvim slučajevima se primjenjuje metoda razgovora, kada informacije o pojavi daje očevidac, ili učesnik u stvaranju ispitivane pojave, odnosno lice koje raspolaže određenim informacijama u vezi sa tom pojavom.

- Tom metodom se najčešće ispituju stavovi i mišljenja ljudi o problemu koji se ispituje, stepen informisanosti ili poznavanja pojave, i odnos prema toj pojavi.

- Da bi se ova metoda, kao naučna metoda, razlikovala od razgovora kao sredstva komunikacije, potrebno je da ispunjava sve uslove koji se odnose na naučni metod:

- **razgovor se planira,**
- **unaprijed se određuju učesnici u razgovoru, način razgovora, predmet razgovora, pomoćna sredstva ili tehnike koje će se koristiti,**
- **način kako će se registrovati rezultati razgovora,**
- **stepen sigurnosti i adekvatnosti, i načini kako da se oni obezbijede,**
- **odnosno moguća odstupanja sa kojima treba računati u interpretaciji podataka.**

- Razgovor, kao način saznavanja, može se voditi neposredno ili posredno putem određenih tehnika.
- S tog stanovišta se razlikuje **metoda intervjua i metoda ankete.**

- Sa stanovišta načina vođenja razgovora, razlikuje se **slobodni razgovor i standardizovan razgovor.**
- Kod slobodnog razgovora intervent i respondent se drže teme razgovora, ili ispitivanog problema, ali slobodno formulišu pitanja, odnosno odgovore.

- Kao i svaka druga metoda, i metoda razgovora ima svoje dobre i loše strane.
- Dobre strane ove metode su da se putem nje mogu ispitivati pojave koje su prošle ili pojave do kojih neposredno ne može doći istraživač.

- Primjena ove metode bitno ne remeti tok pojave, primjena je relativno jednostavna, jeftina, može se ponavljati više puta, radi vršenja korekcije u istraživanju i dopunjavanju istraživanja potrebnim informacijama, relativno je laka obuka kadra i sl.

- Njene slabe strane i ograničenja su ozbiljnije prirode.
- Ovom metodom se najčešće dobijaju podaci za inverzno i sporedno zaključivanje, zaključivanje putem stavova, mišljenja i informacija, koje daju ispitanici i koje predstavljaju vrstu misaone transformacije onoga što je doživljeno, upoznato i sl.

- U vezi s tim postoje dvije vrste posebnog organičenja u primjeni ove metode.
- To su ograničenja objektivne i ograničenja subjektivne prirode.
- Ovdje se ne podrazumijeva svjesno deformisanje sadržaja koji se predstavlja.

- Ograničenja objektivne prirode vezana su za karakteristike sistema komunikacija između ispitivača i ispitanika i za probleme semantike, odnosno upotrebu pojedinih riječi i drugih simbola za prenošenje određenog značenja i sadržaja.

- Čest je slučaj da ispitanici znaju značenje pojedinih simbola riječi koje koristi ipitivač, ili za te simbole imaju drugačije značenje, upotrebljavaju ih za označavanje drugačijeg sadržaja, a da sve to nije poznato ispitivaču, o čemu se ne vodi dovoljno računa.

- U okviru različitih kulturnih i etničkih lokaliteta koriste se specifični simboli, izrazi, riječi, ponekad - sa suprotnim značenjem.
- Pripadnici različitih socijalnih kategorija stanovništva, takođe, upotrebljavaju simbole različitog semantičkog značenja.

- Ograničenja subjektivne prirode uslovljena su nesvjesnim djelovanjem subjektivnih faktora, vezanih za ponašanje i stavove, kako ispitivača, tako i ispitanika.
- U tom pogledu bitno su različite metode slobodnog i standardizovanog razgovora i upotreba upitnika, kao i tehnike anketnog istraživanja, sa otvorenim ili zatvorenim odgovorima.

- U realizaciji ove metode najčešće se koriste, kao tehnika, **upitnici** za vođenje standardizovanog intervjua ili primjena anketnog istraživanja.
- Pored toga, koriste se **skale za mjerenje stavova**, kojima se, pored ispitivanja stavova, nastoji utvrditi i intenzitet stava.